

„Csupán a viharért, nem jártam viharban, becsületes szívem becsületes jussát kerestem a harcban.”

Tisztelt Elnök Úr, Hölgyeim és Uraim !

– Ady vallomása ráillik, az életének 90. évében elhunyt konzervatív katolikus filozófus, politológus professzor, több mint félszáz könyv írója, sokunk nagyra becsült barátja életére. Félszázada –**Az értelmiség alkonya** című kötete angol, majd német megjelenése óta - magyarul 35 évvel később jelent meg Mezei Balázs fordításában - értékeli nagyra munkásságát világszerte. Az utóbbi húsz évben itthon is tízezrek ismerték meg.

„Mondhatja Camus, hogy az emberi lét abszurd, jósolhatja Freud az illúzió végét, az orosz fizikusok bejelenthetik, hogy szputnyikjaik nem találtak Istent az űrben, s a biokémikusok föltárhatják a protoplazma titkait – az ember azonban mindig visszatér önmagához, eleven reflexei félretolják a tudományos és filozófiai rendszerek magyarázatait: ma is ugyanazon kérdéseket tesszük fel, mint az idők kezdetén. Filozofálni tehát nem jelent mást, mint rehabilitálni az ember lényegi fontosságát és így az ember méltóságát.”

Budapesten született 1921. június 26-án, tanult a Pázmány Péter Egyetem Bölcsészkarán, majd Brüsszelben (francia irodalom és filozófia) és a New Yorki Columbia egyetemen, itt doktorált filozófiából. 1950 óta tanított amerikai egyetemeken. Egyebek között a Yale, a Rutgers, a New York City University professzora volt, vendégtanára a Sorbonne-nak, a müncheni, a dijoni, a pretoriai egyetemnek, díszdoktorává avatta Argentínában az Universidad de Mendoza, mint kiváló francia politikai író Nizza városa ezüst érmével tüntette ki. Tanulmányait angolul és franciául írta. (félszáz könyvének még fele sem olvasható magyarul) Először 1990-ben, a JEL-ben írt róla Mezei Balázs, akit a hazai filozófusok között legtöbbször értékelt, nem csak, mint több könyvének fordítóját, szellemi munkatársat, hanem mint igazi barátját. Ő írta: **„A hagyományok megtartó erejéhez vonzódott, a kereszténységben az integristákhoz, a politikában a rendpárti államhoz, a gondolkodásban azokhoz, akik szellemesen küzdöttek a régi érvényességéért”**

1990-ben meghívtam az Eötvös Collegium vendégtanárának, s az Eötvös Füzetek XVII. darabjaként jelent meg első magyar nyelven írt munkája: **Az ideális állam kritikája**. Az 1992 nyarán tartott Magyar Filozófusok találkozására megjelent egy rövid tanulmány mellékletként nyolc idegen nyelven kiadott könyveinek és több száz tanulmányának bibliográfiája.(Máskor könyvek 5. **A racionális ember és a mechanizáció kísértése**) És mert évtizedekig nálunk a filozófia leszűkült a marxizmus-lenizmus eszmerendszerének terjesztésére – talán érthető hazai filozófus kollégái többségének tartózkodása ma is.

A magyar olvasók ezután 1992 és 1996 között több kitűnő nagy kiadó (Európa, Gondolat, Szent István, Kairosz, Akadémiai) jóvoltából is találkozhattak műveivel- melyek közül a legismertebbek: **A hatalom két arca, A liberális hegemonia, Utópia örök eretnecség, Századvégi mérleg, az Igazság és történelem,** s a már említett **Az értelmiség alkonya.**

Az igazán fontos művek élettanulságokat közölnek, az igazán jó tanárok életalakítók. Az ELTE és Pázmány Péter Katolikus Egyetem Széchenyi-díjas vendégprofesszora évekig hetente járt Vörösberénybe politológiát, filozófiát tanítani, s a Balaton Akadémia száz diákja örzi indexében aláírását és vizsgajegyeit. **Tanárként** az Eötvös kollégisták érdeklődését többre becsülte, mint a Sorbonne vagy Yale diákjaiét.

Közel száz országában járt utazóként, öt kontinens félszáz USA-n kívüli egyetemén előadó tanárként, gyakran hivatkozott Szent Ágostonra (a jó és rossz egymással harcol a történelem végéig, s bár aggódunk, reménykedünk, hogy a jó győz.) Reménykedhetünk, hogy az erkölcs, érték és államformáló erőnek tekintett kereszténység, úrrá lesz a pogány kísértésen. Toynbee a klerikális elitnek szánt kulcsszerepet, Molnár Tamás ezt a katolikus egyházra bízta. **A politikai hatalom csak akkor fogja betölteni küldetését, ha legitimitását a szakrális szférától kapja** - írta.

Felesége Ildikó –korábban ENSZ alkalmazott- igazi társa, szellemi partnere, s hűséges ápolója volt. Az év egyik felét New Jerseyben, Ridgewood-ban – az utóbbi években Richmondban - a másik felét Franciaországi előadókörúton és a magyar diákok között töltötték.

A politológus Molnár Tamás szerint (1993 BA könyvek 8) „olyan erők és pártok vezethetik Magyarországot sikeresen, amelyek nemzeti és keresztény alapon állnak, élvezik helyes gazdaságpolitikájuk révén a polgárok többségének bizalmát, s nem riasztják el a kritikus elemeket sem, melyek nemzetközi támogatása, számuktól függetlenül is döntő befolyást jelent Magyarországnak bel- és külügyeire. Országunknak nemzeti-keresztény a hírneve (külföldön többnyire elítélő értelemben) de ezt a sajátságunkat vállalni kell.”

A könyveknek is megvan a maguk sorsa – de Terentius Marus ezt így írta: **„Pro captu lectoris habent sua fata libelli”** –az olvasó képességeitől, felfogó képességétől függ a könyvek sorsa! Molnár Tamás előadásaival, könyveivel a helyes gondolkodásra tanít, hogy őrizzük ebben rejlő emberi méltóságunkat, s azt, „ami személyes, és ami szent”. Ez már a mi felelősségünk. Csakúgy, mint hagyatékának értő és gondos őrzése.

Egy ember nagysága hiányából derül ki igazán. *Molnár Tamás* nagyon hiányzik. Olvasók, tanítványok becsültük és értékeltük munkáit. 1998 és 2002 között a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje, a Széchenyi-díj, a Stephanus-díj a Magyar Művészeti Akadémia tagsága, jelezte a hivatalos elismeréseket, a baráti figyelmet. Akik ismertük színes egyéniségét, szerettük Őt, büszkéek voltunk barátságára. Megtisztel, hogy szólhattam Róla.

Szjártó István